

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

4 juli 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de stijgende lasten voor het jeugdwerk

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de reorganisatie van het erfgoedbeleid inzake monumenten, landschappen en archeologie

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de dringende noodzaak tot bescherming van het Blankenbergse art nouveau

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 4 juli 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Marino Keulen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.58 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de stijgende lasten voor het jeugdwerk

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Smet tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de stijgende lasten voor het jeugdwerk.

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, vooraleer mijn vraag te stellen, heet ik de nieuwe minister van Jeugd welkom. In de jeugdsector zijn de verwachtingen zeer hoog gespannen. Mijnheer de minister, ik heb me deze week allerlei zaken afgevraagd. U hebt echter het voordeel over een parlementaire reflex te beschikken en ervaring te hebben in dit huis. Onze fractie zal van haar kant maximale inspanningen leveren om het werk in deze commissie verder te kunnen zetten.

Mijnheer de minister, in het verleden hebben we het reeds verscheidene malen gehad over de stijging van de administratieve lasten voor het jeugdwerk. Ondanks het feit dat deze regering van de administratieve vereenvoudiging een prioriteit heeft gemaakt, is de tendens niet gekeerd. Dit brengt uiteraard de nodige druk met zich mee voor het jeugdwerk. Daarenboven is er zelfs sprake van een toename van de administratieve lasten voor het jeugdwerk. Papieren voor verzekeringen, aanvragen voor Sabam, aanvragen voor de billijke vergoeding, aanvragen voor het ophangen van affi-

ches, aanvragen voor diverse toelagen met verschillende bewijsstukken, de wettelijke verplichtingen voor een VZW, een vergunning voor drank, een aanvraagdossier om te mogen fuiven, de opvolgingsdossiers in verband met de veiligheid van speeltoestellen zijn maar enkele van de zaken waarmee het jeugdwerk zich moet bezighouden. Hierdoor neemt de druk op de jeugdleiding nog maar eens toe.

Het valt dan ook niet te verbazen dat de jeugdbegeleiders hierover klagen. Deze week is de voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad hierop uitvoerig ingegaan. Zijn bemerkingen en kritiek waren terecht. Deze administratieve belasting komt de jeugdwerking zelf niet ten goede en werkt demotiverend voor de leiding. We kunnen ons zelfs de vraag stellen of het jeugdwerk op deze manier voor iedereen toegankelijk blijft. Het is bijna een vereiste een hogere opleiding te hebben genoten en permanent bijscholing te volgen om in de leiding te kunnen meedraaien.

Er is ook een positieve zijde aan het verhaal. Jongeren leren inderdaad omgaan met deze administratieve taken. Ze maken een leerproces door. Maar dit vraagt ook de nodige soepelheid en inlevingsvermogen van degenen die de aanvragen en dossiers moeten behandelen. Te vaak horen we nog dat men vrij streng optreedt tegenover het jeugdwerk. Dit leidt dan soms tot aanvaringen met bijvoorbeeld de sociale inspectie. Wij geloven dat, ondanks het feit dat verschillende overheidsniveaus hierbij betrokken zijn, de minister van Jeugd hier een belangrijke rol kan en moet spelen, zoals trouwens ook afgesproken werd in het eerste Vlaams Jeugdbeleidsplan. De problemen die ik aanhaal, zijn eigenlijk multidisciplinair en moeten onder de aandacht worden gebracht van de diverse ministers van de Vlaamse regering. Er is echter wel een coördinerende rol weggelegd voor de minister van Jeugd.

De Smet

Enerzijds kan men pleiten voor een vermindering van de administratieve verplichtingen en een realistische verwerking ervan. Anderzijds kan men het jeugdwerk ondersteunen bij het zo goed mogelijk vervullen van de noodzakelijke, overblijvende administratieve taken.

Mijnheer de minister, hebt u reeds een inventaris laten opmaken van de administratieve verplichtingen die door Vlaanderen aan het jeugdwerk worden opgelegd? Indien ja, kunt u ons deze inventaris bezorgen? Hebt u reeds stappen ondernomen om deze administratieve lasten te verminderen? Is er overleg met de jeugdwerksector over de algemene administratieve druk? Bestaat er binnen de Vlaamse regering een strategie om het jeugdwerk zo goed mogelijk te ondersteunen bij het vervullen van de diverse administratieve verplichtingen?

De voorzitter : De Vlaamse Jeugdraad heeft vorige week een brief verspreid die is gericht 'aan de ministers, allemaal, aan de volksvertegenwoordigers, ook allemaal'. De bekommernissen van de heer De Smet zijn daarin opgenomen. Mijnheer de minister, ik kan u hier die brief geven. Er is een taak weggelegd voor de Vlaamse minister van Jeugd om de administratieve formaliteiten doorzichtig te maken en ze te verminderen. Ik ben er zeker van dat deze oproep niet in dovemansoren terecht zal komen.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik dank u voor het vertrouwen dat u me schenkt bij het opnemen van de nieuwe, zware verantwoordelijkheid.

Mijnheer De Smet, het klopt dat de administratieve en financiële druk op het jeugdwerk de afgelopen jaren sterk is toegenomen. Maar het moet duidelijk zijn dat de oorzaak daarvan bijna uitsluitend te vinden is in elementen die reeds voor de start van deze legislatuur vastlagen. Zelfs de billijke vergoeding is een thema dat zijn oorsprong vindt in de vorige federale regering, onder andere door de toen besliste gebrekkige samenstelling van de paritaire commissie.

De inventaris die u aanhaalt, zit grotendeels vervat in het jeugdwerkbeleids- en het jeugdbeleidsplan, dat recent door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. De sterkte van deze documenten is dat ze in samenspraak met de sector zijn opgesteld. Daardoor omvatten ze immers de verzuchtingen van de sector. Wat de fuifproblematiek betreft, loopt mo-

menteel zelfs een door de afdeling Jeugd en Sport besteld onderzoek, dat onder meer het probleem van overregulering onderzoekt.

Het afgelopen jaar hebben we samen met onder andere de jeugdwerkorganisaties onderhandelingen gevoerd met de federale overheid over de dossiers van Sabam, billijke vergoeding, zegelrecht, enzovoort. De organisaties zullen u dat overigens kunnen bevestigen.

Ik wijs er trouwens op dat de administratieve belasting niet enkel voor het jeugdwerk een probleem is. Ook de sectoren sport, sociaal-cultureel werk en het vrijwilligerswerk in het algemeen worden hiermee geconfronteerd. Het is dan ook noodzakelijk dat al deze sectoren betrokken worden in het aanpakken van de overdreven druk, die niet zelden zijn oorsprong vindt in federale wetgeving.

Nog belangrijker is het proactief optreden van deze regering. Zo is er bijvoorbeeld bij het voorstel tot verbieden van het stoken van vuur in de tuin, voor gezorgd dat jeugdbewegingen nog kampvuren kunnen organiseren. In het toerismebeleid wordt momenteel werk gemaakt van de vrijstelling voor het behalen van het statuut van reisbureaus voor jeugdwerk. Dit ontwerp ligt momenteel ter bespreking in het parlement. Ik herinner u trouwens aan de woorden van de voorzitter van de jeugdraad in deze commissie, naar aanleiding van de bespreking van het eerste jeugdwerkbeleidsplan. Ook dit parlement draagt een belangrijke verantwoordelijkheid in het bewaken van de jeugdwerkvriendelijkheid van onze wetgeving, en dit op alle domeinen.

Over de algemene druk heeft er een bespreking plaatsgevonden naar aanleiding van de opmaak van het jeugdbeleids- en jeugdwerkbeleidsplan. Nu vindt er enkel overleg plaats in concrete dossiers, zijnde de zegelrechten, de Sabamtarieven en het ontwerp-Monfils in verband met auteursrechten. De goede relatie die we de laatste jaren hebben opgebouwd met de sector, hebben ook in deze hun nut reeds bewezen.

Voor de ondersteuning van het jeugdwerk kan deze sector nog steeds een beroep doen op de afdeling Jeugd en Sport, die recent nog werd uitgebreid. Door de verruiming van de opdracht met het algemene jeugdbeleid, zal dit nog kunnen worden versterkt. Ook de samenwerking met het pas opgerichte steunpunt wordt essentieel. Daarnaast spelen sommige landelijke jeugdwerkorganisaties hierin een zeer belangrijke rol. Zo is er de ondersteuningsopdracht van onder andere de Vlaamse Federatie van Jeugthuizen ten aanzien van de lo-

Van Grembergen

kale jeugthuizen, of van Chirojeugd Vlaanderen ten aanzien van haar lokale groepen.

Naast de hierboven vermelde voorbeelden zijn er nog gerichte initiatieven. De publicatie 'Loslopend wild' is daar een prachtig voorbeeld van. In deze handleiding wordt alle regelgeving vermeld waarmee groepen die op kamp gaan, rekening moeten houden. Momenteel wordt een heruitgave overwogen.

– *De heer Jos Stassen treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt verwezen naar het jeugdbeleidsplan. We hebben dat grondig doorgenomen. Qua inventarisatie mag dat dan wel volledig zijn, qua ambitie mag er echter wel iets meer worden nagestreefd. U zei dat de relatie met het jeugdwerk goed verloopt. We kunnen dat beamen. De jeugdsector heeft zich zeer positief opgesteld tegenover uw voorganger. Daardoor zijn ambities en vooruitzichten gecreëerd waarvan we hopen dat ze ook bewaarheid worden.

U stelt dat de problemen niet van vandaag dateren. Dat klopt. We kunnen er wel samen iets aan doen. We zullen het dossier dan ook opvolgen.

De voorzitter : Ik ben ervan overtuigd dat de nieuwe minister van Jeugd met een nieuwe stijl maar met eenzelfde enthousiasme het werk van zijn voorganger zal verderzetten om dit soort problemen aan te pakken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de reorganisatie van het erfgoedbeleid inzake monumenten, landschappen en archeologie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbossche tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de

reorganisatie van het erfgoedbeleid inzake monumenten, landschappen en archeologie.

De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, wegens de begrotingsbesprekingen is deze vraag wat blijven hangen.

Mijnheer de minister, ik verwijs naar het werkbezoek dat u hebt afgelegd aan Mechelen. Daar werden de plannen toegelicht voor de reorganisatie van het erfgoedbeleid inzake monumenten, landschappen en archeologie. Ondertussen is ook het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 1993 overgemaakt aan de Raad van State. Er is sprake van de omvorming van het Instituut voor Archeologisch Patrimonium tot een Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed.

De vragen die ik heb geformuleerd, worden grotendeels ook door de sector gesteld. Meermaals werd geponeerd dat de primaire rol van het instituut zich situeert op het vlak van de documentatie voor en de communicatie aan het grote publiek. Mijnheer de minister, hoe verhoudt zich de rol van het instituut tot het op te richten Vlaams Agentschap voor Wetenschapsinformatie binnen het domein voor wetenschappelijk en technologisch innovatiebeleid ? Wat is de verhouding tussen het instituut, de andere actoren van het erfgoed en de Vlaamse archeologische vrijwilligersverenigingen ? Blijkbaar maken de verenigingen zich zorgen. Al jaren leveren ze tijdens tentoonstellingen, lezingen, excursies, enzovoort grote inspanningen om het grote publiek bewust te maken van de rol en betekenis van het ondergronds erfgoed.

De centrale archeologische inventaris en de daaruit resulterende erfgoedatlassen worden expliciet genoemd als het beleidsinstrument bij uitstek voor het voeren van een succesvol archeologisch beleid. In hoeverre werd hierbij rekening gehouden met de wetenschappelijke vaststellingen in tal van Europese landen ? Die kaarten zijn van nature statische instrumenten. Ze geven geen representatief beeld van het uitgestrekt ondergronds erfgoed. Lege zones op een kaart betekenen immers geenszins dat het betrokken gebied vrij is van archeologische sporen. De bruikbaarheid van deze kaarten voor beleidsdoeleinden wordt hierdoor sterk gereduceerd. In welke verhouding staan de inventarisatie, de bescherming van documentatie en de popularisering tot de noodzakelijke uitbouw en implementatie van een gestructureerd preventief opgra-

Vandenbossche

vingsbeleid, zoals dat in de meeste Europese landen is uitgebouwd ?

In hoeverre houdt de voorgestelde reorganisatie van het erfgoedbeleid, die ook past in het beter bestuurlijk beleid, rekening met de noodzakelijke complementaire rol van andere actoren, zoals de universiteiten, de musea, de vrijwilligersverenigingen, en de beleidsniveaus op provinciaal en lokaal vlak ? In welke mate is de voorgestelde reorganisatie gebaseerd op een subsidiariteitsdebat met alle betrokken actoren ? Eigenlijk gaat het hier dus ook over het kerntakendebat.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het nieuw op te richten Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed betreft een uitbreiding van het huidige Instituut voor het Archeologisch Patrimonium. Daar waar de wetenschappelijke activiteit van het IAP zich in het verleden beperkte tot de archeologie, wordt deze in de toekomst uitgebreid tot het gehele beleidsveld van de onroerende-erfgoedzorg, met name monumenten, landschappen en archeologie. Het instituut blijft verder functioneren binnen het beleidsdomein van ruimtelijke ordening, huisvesting en monumenten en landschappen. De doelstellingen van dit beleidsdomein zijn verschillend van die van het beleidsdomein van wetenschap en technologische innovatie.

Ik ben er mij ten zeerste van bewust dat vele organisaties en verenigingen actief zijn om een breder publiek te betrekken bij en te informeren over de archeologische zorg voor het erfgoedzorg en voor ons onroerend erfgoed in het algemeen. De wetenschappelijke activiteiten van het instituut zelf worden momenteel echter nog te weinig vertaald naar de burger. Het instituut zal ook hierin een actieve rol moeten spelen. Daarom wordt binnen de werking van het vernieuwde instituut in een afdeling voorzien die zich in het bijzonder zal richten op de ontsluiting van het onroerend erfgoed.

De stuurgroep van de Centrale Archeologische Inventaris is zich bewust van de beperkingen van een archeologische inventaris. Een inventaris over wat zich onder de grond bevindt, geeft enkel een momentopname. We geloven in het potentieel om, in functie van een beleid inzake archeologisch erfgoed, informatie te verzamelen en te analyseren. Op dit ogenblik wordt het archeologisch erfgoed

nauwelijks betrokken bij de structuur- en uitvoeringsplanning. In het verleden heeft dit geleid tot catastrofale gevolgen. Er is heel wat vernietigd. Elke inbreng zal een belangrijke stap betekenen inzake bewustwording bij de verantwoordelijke instanties. Overigens zal de Centrale Archeologische Inventaris een dynamisch en geen statisch product zijn. Bij de voorbereiding van het project, en vanuit de kennis van de verschillende partners in de stuurgroep, werd terdege rekening gehouden met de internationale ervaringen.

Doordat de meeste Europese landen reeds over een uitgebreide inventaris beschikken, kunnen ze hun opgravingsbeleid beter organiseren. Het is onze bedoeling om, onder meer op basis van de Centrale Archeologische Inventaris, een nog meer gestructureerd beleid uit te bouwen. Ik vestig er trouwens de aandacht op dat de middelen die het Vlaams Gewest besteedt aan archeologisch onderzoek en beleid de afgelopen jaren aanzienlijk zijn gestegen, namelijk van 33 miljoen frank in 1999 tot 82,7 miljoen frank in 2002. Dit is naar mijn smaak nog altijd onvoldoende. We boeken echter vooruitgang. Ik hoop dat we tijdens de begrotingsbesprekingen dit bedrag kunnen behouden en zelfs verhogen. U weet ook dat op dat moment een gevecht wordt geleverd en de grote keuzes worden gemaakt. Daarna wordt de rest verdeeld.

Het subsidiariteitsdebat werd gevoerd naar aanleiding van het project beter bestuurlijk beleid voor het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening. Daaruit blijkt dat de voorgestelde reorganisatie volledig conform het project is. Tot slot kan ik u meedelen dat de reorganisatie van het beleid inzake het onroerende erfgoed naar aanleiding van de beleidsbrieven Monumenten, Landschappen en Archeologie in deze commissie reeds tweemaal werd aangekondigd en door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd.

Mijnheer Vandenbossche, uw vragen zijn pertinent en fundamenteel. Er is echter een verruiming van de geesten nodig om aan wat niet zichtbaar is, dezelfde aandacht te besteden als aan wat wel zichtbaar is. In een cultuurland van 2.000 jaar zoals Vlaanderen – over de periode daarvoor weten we zeer weinig – zouden we bij elke spadesteek moeten nagaan of er niets waardevols te vinden is. Gezien de gevoeligheid van de Vlaming voor zijn 100 vierkante meter eigendom die hij meent volledig te mogen ompspitten, zal elke inmenging als een vorm van reglementitis worden beschouwd. Ik wil zeker niet de geschiedenis ingaan als de minister die vindt dat de boer elke spadesteek ter goedkeuring moet voorleggen. *(Gelach)*

Van Grembergen

We moeten een evenwicht zoeken bij het overbrengen van een boodschap. We beschikken over een erfgoed boven en onder de grond. We moeten nagaan hoe we daarmee omgaan. Vooral bij belangrijke renovaties in steden is dit belangrijk. Steden hebben zich immers ontwikkeld op plaatsen die door natuur en geschiedenis zijn gedefinieerd. Geleidelijk aan moet er eensgezindheid groeien. Dat is ook de discussie die we voortdurend moeten voeren inzake ruimtelijke ordening, planning in de steden, enzovoort.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb gelukkig net mijn hof omgespit, en dit zonder toelating. (*Gelach*)

De voorzitter : Ik twijfel eraan of dit waar is. Dit vraagt om de oprichting van een onderzoekscommissie. (*Gelach*)

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de minister, we zullen deze discussie nog voeren bij de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet van 1993.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Vandenbossche, het is essentieel dat deze discussie ook gaat over de ruimtelijke ordening in het algemeen. Anders zal dit worden beschouwd als een hobby van een aantal Vlaamse parlementsleden die per toeval door dit probleem ontroerd worden.

De voorzitter : In Dendermonde wordt bijvoorbeeld de markt opnieuw aangelegd. De burgemeester heeft aan de archeologen een jaar de tijd gegeven om de plaats te onderzoeken. Dit houdt in dat de werken een jaar later klaar zullen zijn. De bestuurders moeten aan de bevolking gaan uitleggen dat een aantal mensen per se willen gaan graven in de grond. Dat is niet zo vanzelfsprekend.

Minister Paul Van Grembergen : Ook de markt van Mechelen ligt volledig open. Als daar iets wordt ontdekt, zullen de archeologen ook meer dan 6 weken de tijd krijgen om hun werk te doen.

U weet ook wat de houding is van de middenstand, en ik bedoel daar niets negatief mee. In het algemeen zal de reactie van de Vlaamse bevolking zijn dat 'een paar zotten een kruik willen vinden.' Dat is wat ik de middenstandsmentaliteit noem.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, het gaat niet enkel om verstedelijkte gebieden maar ook om landschappen. Ik denk daarbij aan kustpolders. Ook daar is er nood aan registratie. Die gebieden zien er mooi en vlak uit. Onder de grond bevinden er zich echter waardevolle resten uit een ver verleden, zoals oude hoeves, nederzettingen, en dergelijke. De archeologen van de provincie klagen erover dat ze met te weinig zijn en over te weinig logistieke steun beschikken om hun werk te doen. Het gebied blijft ongeschonden door een aantal beschermingsmaatregelen. Andere plaatsen zijn misschien meer bedreigd. De sector vraagt dan ook om te kunnen beschikken over meer archeologen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de dringende noodzaak tot bescherming van het Blankenbergse art nouveau

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur en Ambtenarenzaken, over de dringende noodzaak tot bescherming van het Blankenbergse art nouveau.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, onlangs heb ik minister Van Grembergen nog gezien op de regionale televisie. Hij zei toen dat hij aandacht besteedt aan de bescherming van de schaars overgebleven 19e-eeuwse kustarchitectuur. Ik juich dit initiatief uiteraard van harte toe. We weten allemaal dat de kust tijdens de afgelopen eeuw is omgetoverd tot een Atlantic Wall met heel wat ziellose appartementen en hallucinante bouwwerken. In Middelkerke staan op de dijk bijvoorbeeld boven een mooie, oude gevel moderne gebouwen.

Langs de kust is er waardevolle architectuur. We moeten daar aandacht voor hebben om de toeristische aantrekkelijkheid van de streek te verze-

Van Nieuwkerke

keren. Voor de economie is dit toch zeer belangrijk. Dit houdt in dat we de schaars overgebleven natuur- en cultuurwaarden in stand moeten houden. In die zin moeten ook de inspanningen voor de bescherming en het beheer van strand, duin en kustpolder onverdroten worden verdergezet. Sommigen denken dat het enkel om de natuur op zich gaat. Ook de cultuur moet echter op dezelfde lijn worden geplaatst.

Mijnheer de minister, ik vestig uw aandacht op het Blankenbergse art-nouveau-erfgoed, dat zich vooral in de oude woonsite bevindt. Op de dijk blijft er niets mee van over. Alles werd er vervangen door appartementen. Als men door de andere straten wandelt, komt men zo'n huizen tegen. Het pronkstuk is Villa Olga in de Descampsstraat. De villa heeft een bel-étageterras en is bekleed met waterlietegels. Naast de villa staan nog een aantal dergelijke woningen.

In de Weststraat, vlakbij de dijk, staat Maison Duysburgh – ook genoemd Magasin de la Plage – met een prachtig reclametableau, waarop de onstuimige zee is voorgesteld. Het tableau is voor drie vierde bedekt met een doek, waarop staat dat de eigenaar, een bakker, het gebouw wil inpalmen om zijn zaak uit te breiden. Ook de gemeente wenst niets liever dan dat het gebouw een commerciële bestemming krijgt. De gevel zou dan worden overgebracht naar een museum. De prachtige gevel dreigt dus te verdwijnen. Gelukkig slaagt Monumentenzorg erin de zaak tegen te houden. De druk van de projectontwikkelaars op dergelijke gebouwen is echter zeer groot. De dijk staat al vol. De periferie van Blankenberge is volgebouwd. Nu valt hun oog op de binnensite, waar de gebouwen slechts 3 of 4 verdiepingen hoog zijn. Eenmaal omgevormd tot appartementen, brengen ze uiteraard veel meer op. Indien de overheid niet optreedt, vrees ik dat men de strijd zal verliezen.

Sedert een 2-tal jaar levert de vriendenkring van de stadsgidsen van Blankenberge inspanningen om heel wat van die gevels en huizen op een beschermingslijst te krijgen. Ze hebben daarvoor op 24 april 2002 een prijs ontvangen van Ford Motor Company. Dit bedrijf heeft een subsidieprogramma voor het behoud van culturele en natuurlijke rijkdom. De motivering vat het hele verhaal samen. Men was het onmiddellijk eens over het toekennen van de prijs binnen de categorie Cultureel Erfgoed aan deze organisatie : 'Het fysisch beschermen en restaureren van het bedreigde erfgoed in Blankenberge op zich is uiterst waardevol, maar ook de

strijd van de vereniging tegen de projectontwikkelaars is van cruciaal belang. Tegelijkertijd kan de prijs ook gezien worden als een aanmoediging voor de toekomst. De jury heeft alleen maar lof voor de uitstraling en de goede aanpak van het project. Verder mag het een stimulans zijn voor het burgerinitiatief dat dwars staat op de klassieke monumentenzorg.'

Een algehele aanpak, waarin ook de hogere overheid zich inschrijft, is nodig. Hierbij moet ook worden voorzien in een restauratieprogramma. Heel wat van die huizen werden gemassacreerd. Onlangs heb ik met een aantal mensen een wandeling door Blankenberge gemaakt. Mochten daar ambtenaren van Monumentenzorg bij zijn geweest, dan zouden ze ziek naar huis gekeerd zijn. Zo zijn bijvoorbeeld mooie smeedijzeren balustrades in art nouveau verdwenen en vervangen door aluminium staven. De Vlaamse overheid moet daar iets aan doen.

Mijnheer de minister, bent u bereid in de onmiddellijke toekomst dit erfgoed van de ondergang te redden ?

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister, ik wens gebruik te maken van de gelegenheid om u te herinneren aan uw engagement dat u in de plenaire vergadering hebt aangegaan inzake het Noordzeehotel in Knokke. Over het hotel staat er vandaag een artikel in de krant. Een tijd geleden was er sprake van dat de eigenaar nog van gedachten zou veranderen en dat u met hem een gesprek zou aangaan. Als wat in het artikel staat waar is, is de zaak echter verloren. Namens de heer Laurys vraag ik u of u dat kunt bevestigen of ontkennen.

Uiteraard sluit ik me, zoals de meeste leden van deze commissie, graag aan bij de vraag van de heer Van Nieuwkerke.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de minister, ik weet niet of uw departement over een inventaris beschikt van de interessante gebouwen aan de kust. We weten dat die voor een aantal steden bestaat. Er zijn ook een aantal randgevallen. Zelfs in de zijstraten van het oude Knokke zijn er gebouwen die evenwaardig zijn aan de villa die door de heer Van Nieuwkerke is aangehaald, en dit ondanks de bouwwoede die ook daar heeft toegeslagen. In die gebouwen is er een soort binnenbalkon

Verrijken

en zijn er belle-époqueversieringen – veelal in gleissteen – aangebracht.

De echte praalvilla's op de dijk hadden veel meer te lijden van de bouwwoede dan die in de dorpskern. Ze werden opgetrokken in arduin uit Wallo-nië. Die steen biedt veel beter weerstand aan de externe omstandigheden dan beton. Beton wordt aangetast door het zout. De pracht en praal van Villa Maritza in Oostende is zo groot dat de andere in het niet verzinken.

Als Antwerpenaar ken ik de Westkust minder. Ik heb wel de indruk dat die strook later is ontwikkeld en dat er ook een andere stijl is gebruikt. Mid-delkerke, Westende, enzovoort zijn na de oorlog van 1914-1918 uitgebouwd.

De heer Goedleven heeft een voortreffelijke in-ventaris gemaakt van de gebouwen in Antwerpen. Mijnheer de minister, bestaat zoiets ook voor de kust ? Indien ja, kunt u die aan ons bezorgen ? Het zou een goede investering zijn indien we zo'n schit-terende boekwerken zouden krijgen. Ze bestaan in Vlaanderen.

Mijnheer de minister, in die documenten worden enkel de gevels beschreven. Het interieur van Villa Maritza is een monument dat de eeuwen zou moe-ten doorstaan.

De voorzitter : Mijnheer Verrijken, we zullen ons nu beperken tot Blankenberge. Indien u nog vra- gen hebt, dan kunt u die indienen. We zullen ze dan eventueel later agenderen.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voor- zitter, geachte leden, alle inwoners van Gent gin- gen vroeger naar Blankenberge. Tijdens de Gentse Feesten liepen er meer Gentenaren in Blankenber- ge dan in Gent. Net zoals mevrouw Van Hecke ben ik een 'buitenpoorter' van Gent.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Van geboorte ben ik wel volbloed Gentenaar.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Van Nieuwkerke, ik ken dan ook zeer goed de straten en wijk waarover u het had. Ik kan niet anders dan u volledig gelijk geven. We moeten er alles aan doen om de waardevolle zaken te behouden.

De afdeling Monumenten en Landschappen heeft recent de volledige inventarisatie van het bouw- kundig erfgoed van de gemeente Blankenberge voltooid. Bij de opmaak van deze inventaris wer- den ook de lokale erfgoedverenigingen geraad- pleegd, aangezien ze over belangrijke historische en architecturale documentatie beschikken, zoals onder meer blijkt uit de lijst die u mij als bijlage bij uw vraag hebt bezorgd.

De inventaris van het bouwkundig erfgoed van Blankenberge kan worden geraadpleegd op de website en werd in uitgeprinte versie ook reeds aan het stadsbestuur overhandigd. Normaal gezien worden deze inventarissen gepubliceerd in de reeks 'Bouwen door de eeuwen heen in Vlaande- ren'. Een dergelijke publicatie vergt echter tijdro- vend werk, waardoor de eigenlijke inventarisatie te traag verloopt. Daarom heb ik besloten het publi- catieritme van de reeks voorlopig te vertragen en voorrang te geven aan het eigenlijke veldwerk. Het heeft geen zin om alles op alles te zetten om tijdig te kunnen publiceren indien daardoor geen tijd overblijft om de barbarij tegen te gaan.

De inventarissen van het bouwkundig erfgoed zijn in de eerste plaats een beleidsinstrument dat mij en mijn diensten in staat moet stellen een preventief en coherent beschermingsbeleid te voeren. Ook voor Blankenberge leidt de inventarisatie van het bouwkundige erfgoed tot de selectie van een aantal panden die over voldoende kwaliteiten beschikken qua historische betekenis of architecturale vormge- ving enerzijds en qua authenticiteit anderzijds. Ook de representativiteit, zeldzaamheid of gaafheid en het algemeen belang spelen een rol.

Zo startte ik op 12 december 2001 de bescher- mingsprocedure voor het Huis Duysburgh in de Weststraat. Op 30 april van dit jaar begon de pro- cedure voor 16 artnouveau-panden met artistieke tegeltableaus. In de komende weken zal ik boven- dien de beschermingsprocedure opstarten voor een aantal straat- of huizenensembles rond de Sint-Ro- chuskerk, representatief voor de belle-époque- en art-nouveau-architectuur. Ook Villa Olga is in de lijst opgenomen.

Met de uiteindelijke bescherming van meer dan 85 panden, waarvan een groot deel ook voorkomt op de lijst die u mij bij deze vraag bezorgde, wordt een ernstige inspanning geleverd voor de bescherming van het Blankenbergse bouwkundige erfgoed. Eens de bescherming definitief is, kunnen de eige- naars voor het onderhoud en de restauratie van hun panden een beroep doen op het premiestelsel

Van Grembergen

dat voorziet in een betoelaging gaande van 40 tot 80 percent van de kosten van de werken.

Voor de overige panden die werden opgenomen in de inventaris en die veeleer een belang op lokaal niveau hebben, wijs ik erop dat de stad Blankenberge een interessant systeem heeft ontwikkeld, waarbij een toelage voor het restaureren van waardevolle gebouwen wordt toegekend.

Mijnheer Verrijken, Villa Maritza is beschermd. De lijst voor Knokke wordt nog dit jaar afgerond. De lijst voor de Westkust is opgemaakt. Aan die voor de Middenkust wordt de laatste hand gelegd. De lijst voor de Oostkust is klaar maar moet nog worden gepubliceerd.

We houden steeds meer rekening met de bescherming van het interieur. Als ik alles zou goedkeuren wat men mij vraagt, dan zou ik over een bedrag van 6 tot 7 miljard frank moeten beschikken. Indien u me aanpoot om gebouwen te beschermen, dan moet u me ook aanporren om gelden binnen te rijden. Dat is niet meer dan redelijk. Indien u dat niet doet, komt uw vraag bij mij over als een pesterij. Vragen een gebouw te beschermen en er niet voor zorgen dat de financiële middelen beschikbaar worden gesteld, heeft geen zin.

Wat het Noordzeehotel betreft, klopt het dat ik in antwoord op een vraag van de heer Van Duppen en de heer Laurys heb gezegd dat ik bereid ben tot een gesprek, indien er volgens de eigenaar geen vastgelegde akkoorden bestaan waarover hij me

achteraf kan aanspreken om een schadevergoeding te eisen. Indien die afspraken wel bestaan dan moet er eerst een vergoeding worden betaald voor het verbreken van de overeenkomst en daarna voor de restauratie. Uit het antwoord van de eigenaar blijkt dat die akkoorden wél bestaan. Voor mij is het dossier dan ook afgehandeld.

Dit wil niet zeggen dat ik geen belang hecht aan de architectuur van architect Hoste. We gaan na wat er van zijn patrimonium overblijft.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de minister, ik ben uiteraard tevreden met uw antwoord. We ondersteunen u bij de verdere acties, ook voor wat het financiële aspect betreft. Ik begrijp zeer goed dat u bijkomende middelen nodig hebt indien u alle voorstellen wenst te realiseren.

Het gaat niet enkel om het beschermen van de monumenten maar ook om de aantrekkelijkheid van het landschap. Voor het toerisme en de cultuur in het algemeen is dit belangrijk. We moeten daar samen voor strijden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.49 uur.*
